

บทที่ 5

บทวิเคราะห์และสรุป

เมื่อนำแนวความคิดของ Blumer ในเรื่องช่องทางของอุตสาหกรรมที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตกลุ่มคนทั้ง 9 ช่องทาง ตามที่ได้เคยกล่าวมาแล้วในบทที่ 1 มาพิจารณาจะพบว่า การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นในชุมชนหมู่ที่ 5 อันเนื่องมาจากการก่อตั้งสวนอุตสาหกรรมโรจนะมาจากช่องทางต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะอาชีพ

สวนอุตสาหกรรมโรจนะทำให้เกิดงานอาชีพใหม่ ๆ ในชุมชนทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ทั้งในลักษณะงานภาคอุตสาหกรรมและงานภาคบริการ ได้แก่ อาชีพลูกจ้างทำงานในโรงงาน ยามรักษาความปลอดภัย อาชีพค้าขาย ทำห้องพักให้เช่า รับจ้างในลักษณะงานฝีมือ เป็นต้น อาชีพเหล่านี้สามารถให้รายได้หลักประกันความแน่นอนและความภาคภูมิใจ มากกว่าอาชีพทำนาและอาชีพรับจ้างทั่วไป ซึ่งเป็นงานอาชีพหลักของชุมชน แต่ทั้งนี้งานอาชีพใหม่ ๆ ดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดการจัดเรียงชนชั้นทางสังคมใหม่ เนื่องจากกลุ่มบุคคลที่อยู่ในระดับชนชั้นเดียวกันจะมีรูปแบบการเปลี่ยนแปลงงานอาชีพในลักษณะคล้ายคลึงกัน เช่น คนที่ร่ำรวยมาแต่เดิมมีที่นาจำนวนมาก ก็จะขายที่น่านำเงินมาฝากธนาคารกินดอกเบี้ยหรือนำเงินส่วนหนึ่งไปลงทุนประกอบอาชีพอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มรายได้ คนที่มีฐานะปานกลาง เช่น คนที่มีที่นาจำนวนน้อย ก็จะขายที่น่านำเงินมาลงทุนทำกิจการ แรงงานรับจ้างมีฝีมือ ก็จะพัฒนาการประกอบอาชีพสามารถมีรายได้สูงและแน่นอนขึ้น ส่วนคนที่มีฐานะยากจนก็จะประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปเช่นเดิม ฉะนั้น การจัดเรียงชนชั้นทางสังคมก็จะเป็นไปตามเดิม อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปแล้วสภาพเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของแต่ละระดับชั้นมีแนวโน้มดีขึ้น

2. การศึกษา

สังคมอุตสาหกรรมเป็นสังคมสมัยใหม่ที่ระบบเศรษฐกิจมีพื้นฐานอยู่บนการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฉะนั้นการมีความรู้ ความชำนาญ ทักษะต่าง ๆ ของแรงงานจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้การดำเนินงานทางอุตสาหกรรมเป็นไปโดยเรียบร้อย แรงงานที่มีทักษะ ความรู้ ความชำนาญเหล่านี้ จะได้รับค่าจ้างและสวัสดิการสูงกว่าแรงงานทั่วไปที่ไร้ฝีมือ

ซึ่งการศึกษามีส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนาทักษะ ความรู้ ความชำนาญดังกล่าว ขณะนี้ในชุมชน หมู่ที่ 5 มีแนวโน้มของระดับการศึกษาที่สูงขึ้นกว่าเดิม ส่วนหนึ่งมาจากพ่อแม่ที่เห็นความสำคัญ ของการศึกษาว่าจะทำให้สามารถหางานอาชีพได้ดีกว่าอาชีพเดิมของพ่อแม่ และส่วนหนึ่งมาจาก ฐานะทางเศรษฐกิจของพ่อแม่ที่ดีขึ้นกว่าเดิมจากผลของการพัฒนาอุตสาหกรรม

3. ครอบครัว

งานอาชีพใหม่ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการที่มีสวนอุตสาหกรรมโรจนะเข้ามาตั้งในเขต พื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพลูกจ้างทำงานในโรงงานเป็นอาชีพที่มีการกำหนดกฎระเบียบของ งานแน่นอน ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวเห็นห่างกันมากขึ้น บุตรซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีอาชีพ เป็นลูกจ้างทำงานในโรงงาน เมื่อไปทำงานก็จะฝากหลานให้บิดามารดาดูแล จะมีเวลาให้ ครอบครัวอย่างเต็มที่เฉพาะในวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดทำงาน อย่างไรก็ตามยังมีอีกหลาย ครอบครัวในหมู่ที่ 5 ที่มารดาของเด็ก เลือกที่จะประกอบอาชีพเย็บผ้าโหลเป็นรายได้เสริมให้แก่ ครอบครัว แทนการประกอบอาชีพอื่นที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน เพื่อจะได้มีเวลาดูแลบ้าน ลูกที่ยังเล็กได้เต็มที่ และยังมีอีกหลายครอบครัว ที่ผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมกลับทำให้มี เวลาอยู่ร่วมกันกับครอบครัวมากกว่าเดิม เช่น ครอบครัวที่มีอาชีพรับจ้างก่อสร้าง ที่ต้องออกไป หางานทำนอกพื้นที่ก่อนที่จะมีอุตสาหกรรมเข้ามา ก็ไม่จำเป็นต้องไปทำงานไกลๆ อีกต่อไป เนื่องจากในพื้นที่มีงานให้ทำอย่างสม่ำเสมอหรืออย่างครอบครัวที่เปลี่ยนมาประกอบอาชีพค้า ขาย ทำให้สามีภรรยาต้องช่วยกันทำงาน เป็นต้น

4. ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน

การเปลี่ยนแปลงในส่วนนี้มาจากการที่สวนอุตสาหกรรมโรจนะก่อให้เกิดงาน อาชีพใหม่เช่นกัน การมีกฎเกณฑ์ระเบียบการทำงานที่แน่นอนของอาชีพลูกจ้างทำงานใน โรงงานอุตสาหกรรม หรือยามรักษาความปลอดภัย เป็นต้น ตลอดจนการมีโอกาส มีช่องทางใน การหารายได้เพิ่มขึ้น ทำให้บุคคลใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำงาน เวลาที่จะให้ครอบครัวและเวลา ว่างที่จะมาจับกลุ่มคุยกันกับเพื่อนบ้านก็มีน้อยลง เพราะเมื่อว่างจากการทำงาน บุคคลจะให้เวลา กับครอบครัวและการทำงานบ้านก่อนเป็นอันดับแรก คนเฒ่าคนแก่ก็จะมีภาระหน้าที่ในวันทำ งานของบิดามารดาโดยการดูแลบ้านและบุตรแทนบิดามารดาที่ต้องไปทำงาน

5. ทศนคติและพฤติกรรม

การที่สวนอุตสาหกรรมโรจนะนำมา ซึ่งงานอาชีพใหม่ที่ให้รายได้สูง และแน่นอนกว่าอาชีพเดิม ทำให้มาตรฐานการดำรงชีวิตของบุคคลและครอบครัวสูงขึ้น เกิดความเจริญทางด้านวัตถุมากมายทั้งในระดับครัวเรือนและระดับชุมชน พร้อมกันกับที่เศรษฐกิจของบุคคลดีขึ้น " ความไม่ไว้วางใจคนแปลกหน้า " เริ่มปรากฏเนื่องจากการมีคนจากต่างถิ่นเข้ามาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นจำนวนมาก

จากที่ได้ศึกษามาทั้งหมดนี้ กล่าวสรุปได้ว่า ชุมชนหมู่ที่ 5 มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่วนหนึ่งจากผลของการพัฒนาอุตสาหกรรม ทั้งในด้านของลักษณะอาชีพ ครอบครัว เพื่อนบ้าน ทศนคติและพฤติกรรมทางสังคม โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวผ่านช่องทางที่อุตสาหกรรมก่อให้เกิดงานอาชีพและตำแหน่งใหม่ ๆ ในการทำงานเป็นส่วนใหญ่

สำหรับแนวโน้มของชุมชนชนบทหมู่ที่ 5 ต่อไปในอนาคตการประกอบอาชีพทำนาจะหมดไปจากชุมชนอย่างแน่นอน เนื่องจากเด็กรุ่นใหม่ในปัจจุบันของครอบครัวที่ยังประกอบอาชีพทำนาไม่คิดที่จะสืบทอดอาชีพนี้อีกต่อไปแล้ว ทั้งพ่อแม่ก็ไม่สนับสนุนให้ลูกประกอบอาชีพทำนาอย่างตัวเอง กลับพยายามสนับสนุนให้ลูกเรียนให้สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อที่จะได้ประกอบอาชีพที่ดี มีความก้าวหน้า ไม่ต้องมาลำบากเหมือนตัวเอง ที่นาที่ยังมีเหลืออยู่ก็กำลังจะถูกนายทุนค่อย ๆ กว้านซื้อจนหมดไป การประกอบอาชีพของคนในชุมชนจะขึ้นอยู่กับงานภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ แทนที่จะเป็นงานในภาคเกษตรกรรมอย่างเช่นในอดีต

อย่างไรก็ตามถึงแม้ขณะนี้สภาพเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของชุมชนจะดีขึ้น แต่ควรจะได้มีการวางแผนป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่กำลังจะเกิดตามมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรม เช่น ปัญหามลภาวะ ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหาสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม เป็นต้น รัฐควรจะได้มีการกำหนดมาตรการควบคุมการดำเนินงานต่าง ๆ ส่วนภาคเอกชนก็ควรจะต้องดำเนินการด้วยความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาอุตสาหกรรมเป็นไปเพื่อสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นนั่นเอง

ภาพที่ 1 : ปากทางเข้าหมู่บ้าน

ศูนย์วิทยบูรณการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 2 : แสดงถนนภายในชุมชน

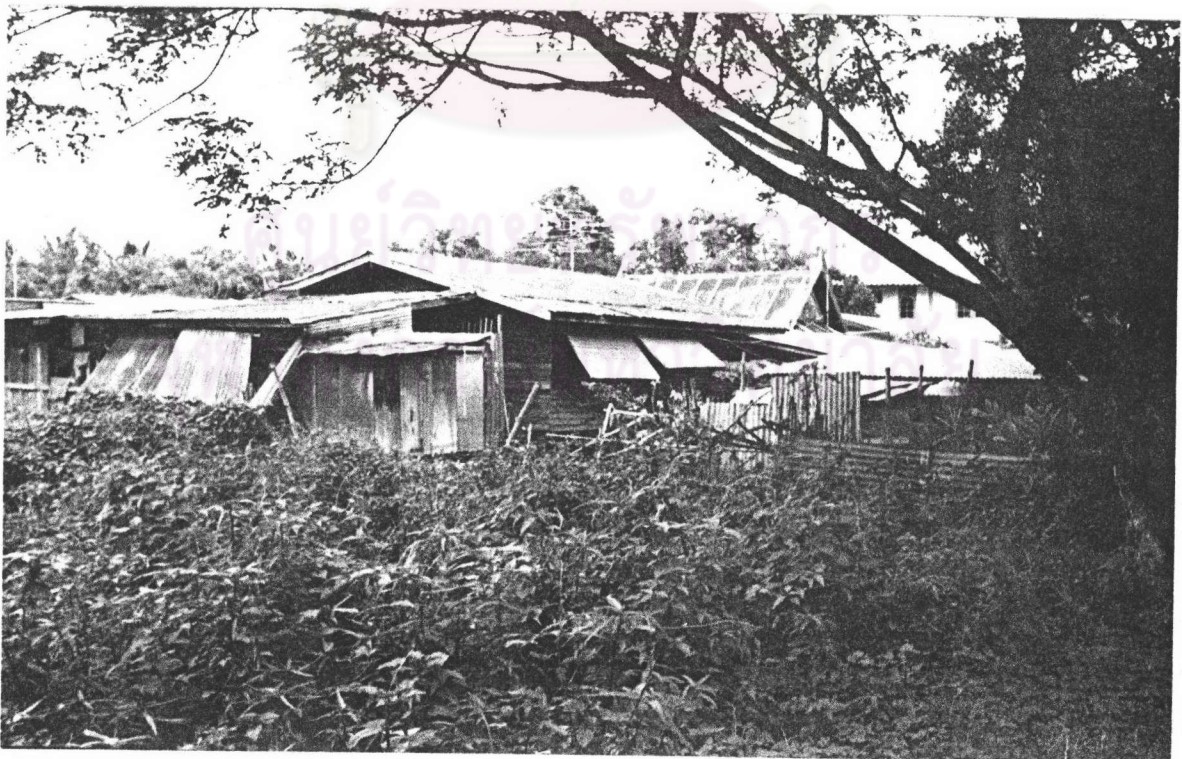

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 3 : แสดงถนนภายในชุมชน

ภาพที่ 4 : แสดงลักษณะการตั้งบ้านเรือนภายในชุมชน

ภาพที่ 5 : แสดงสภาพบ้านเรือนภายในชุมชน

ภาพที่ 6 : แสดงสภาพบ้านเรือนภายในชุมชน

ภาพที่ 7 : แสดงบ้านของกำนันละออง ตรีสินธุ์

ภาพที่ 8 : แสดงวัดโคกมะยม

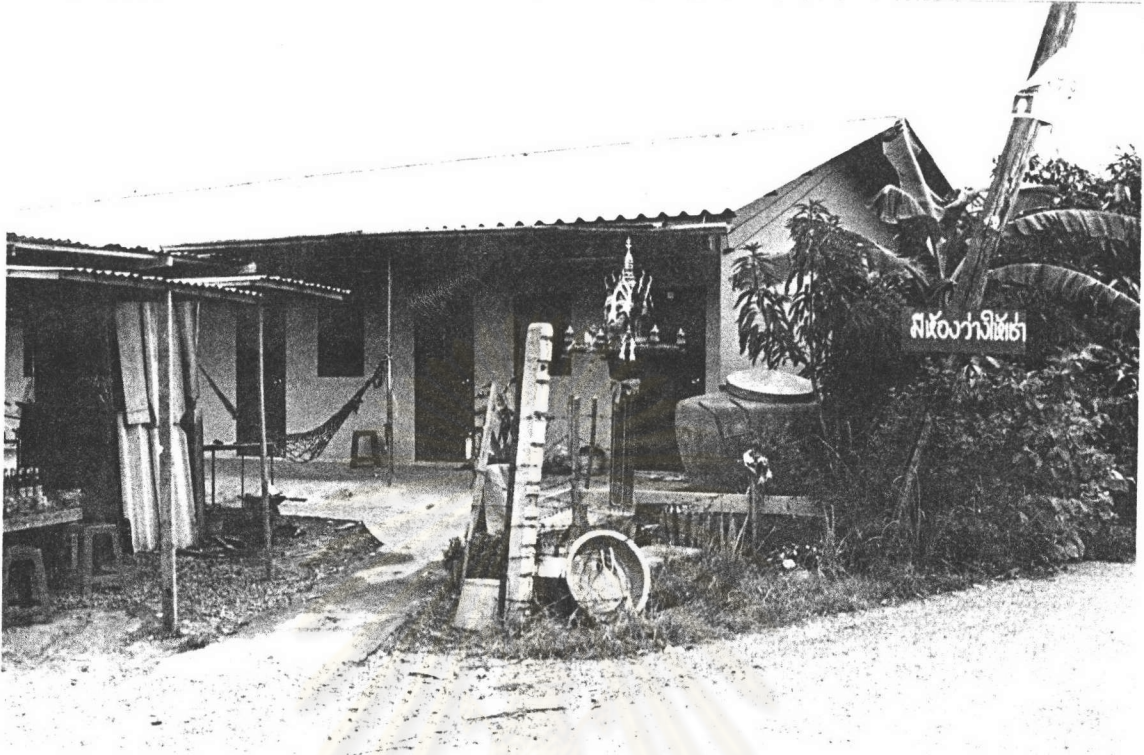
ภาพที่ 9 : แสดงโรงเรียนวัดโคกมะยม

ภาพที่ 10 : แสดงคลอง โภกมะยม

ภาพที่ 11 : แสดงร้านค้าภายในชุมชน

ภาพที่ 12 : แสดงลักษณะห้องพักให้เช่า

ภาพที่ 13 : แสดงเขตติดต่อระหว่างหมู่บ้านกับโรงงาน

ภาพที่ 14 : แสดงที่ทำการสวนอุตสาหกรรมโรจนะ

ภาพที่ 15 : แสดงสถานีไฟฟ้าย่อยโรจนะภายในเขตอุตสาหกรรม